

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

№ _____
На № 40-18 від 13.03.2018

**Народному депутату України
Абдулліну О. Р.**

Про проблемні питання мешканців
населених пунктів Рівненщини, віднесених
до зони радіоактивного забруднення

Шановний Олександрє Рафкатовичу!

Міністерство соціальної політики разом із Міністерством фінансів та Міністерством юстиції на виконання доручення Прем'єр-міністра України В. Гройсмана від 30.03.2018 № 11304/1/1-18 розглянуло Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 16.03.2018, щодо проблемних питань мешканців населених пунктів Рівненщини, віднесених до зони радіоактивного забруднення, та повідомляє.

Законом України від 28.02.1991 № 796-XII „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (зі змінами, внесеними Законом України „Про внесення змін і доповнень до Закону Української РСР „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” від 19.12.1991 № 2001-XII) (далі – Закон № 796) встановлено гарантовані державою компенсаційні виплати, доплати, види допомоги та пільги, які стосуються усіх постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи громадян, відповідно до визначених категорій.

Щодо компенсації громадянам, які проживають на територіях радіоактивного забруднення

Із 1996 року розміри компенсаційних виплат фіксувались постановами Кабінету Міністрів України, деякі з яких потребували значного фінансування з державного бюджету, проте не несли відповідного задоволення матеріальних потреб постраждалого внаслідок Чорнобильської катастрофи населення.

Так, відповідно до статті 37 Закону № 796 громадянам, які проживають на територіях радіоактивного забруднення, до 01.01.2015 виплачувалась щомісячна грошова допомога у зв'язку з обмеженням споживання продуктів харчування місцевого виробництва та особистого підсобного господарства у розмірах, визначених постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.1996 № 836 „Про компенсаційні виплати особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
1500/0/5-18/29 від 18.04.2018

катастрофи” (зі змінами), які становили у зоні посиленого радіоекологічного контролю 1,6 грн, у зоні гарантованого добровільного відселення – 2,1 грн, у зоні безумовного (обов’язкового) відселення – 2,6 гривні.

Законом України від 28.12.2014 № 76-VIII „Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України” реформовано систему пільг, передбачених Законом № 796, зокрема, статтю 37 виключено, а також визначено, що компенсаційні виплати та допомоги проводяться у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Решта пільг та компенсацій постраждалим особам, які постійно проживають у зоні гарантованого добровільного відселення, передбачено статтею 22 Закону № 796.

Щодо судового розгляду справ

Статтею 124 Конституції України встановлено, що правосуддя в Україні здійснюють виключно суди. Делегування функцій судів, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускаються.

Згідно зі статтею 6 Закону України від 02.06.2016 № 1402-VIII „Про судоустрій і статус суддів” (далі – Закон № 1402), здійснюючи правосуддя, суди є незалежними від будь-якого незаконного впливу.

Звернення до суду громадян, організацій чи посадових осіб, які відповідно до Закону № 1402 не є учасниками судового процесу, щодо розгляду конкретних справ судом не розглядаються, якщо інше не передбачено законом.

Одночасно інформуємо, що відповідно до частини першої статті 55 Конституції України кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Частиною першою статті 5 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС України) передбачено, що кожна особа має право в порядку, встановленому КАС, звернутися до адміністративного суду, якщо вважає, що рішенням, дією чи бездіяльністю суб’єкта владних повноважень порушено її права, свободи або законні інтереси.

Відповідно до частини першої статті 7 КАС України суд вирішує справи відповідно до Конституції та законів України, а також міжнародних договорів, згоду на обов’язковість яких надано Верховною Радою України.

Щодо виконання рішення суду

Законом України від 05.06.2012 № 4901-VI „Про гарантії держави щодо виконання судових рішень” (далі – Закон № 4901) встановлено гарантії держави щодо виконання судових рішень і виконавчих документів, визначених Законом України від 02.06.2016 № 1404-XIX „Про виконавче провадження”, та особливості їх виконання.

Відповідно до статті 2 Закону № 4901 держава гарантує виконання рішення суду про стягнення коштів та зобов’язання вчинити певні дії щодо майна, боржником за яким є: державний орган; державні підприємство,

установа, організація; юридична особа, примусова реалізація майна якої забороняється відповідно до законодавства.

Згідно зі статтями 3, 4 Закону № 4901 у разі відсутності або недостатності у боржника відповідних бюджетних призначень такі рішення судів виконуються за рахунок коштів, передбачених за бюджетною програмою для забезпечення виконання рішень суду.

Порядок виконання рішень про стягнення коштів державного та місцевих бюджетів або боржників затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 03.08.2011 № 845 (зі змінами) (далі – Порядок).

Відповідно до Закону № 4901, абзацу другого підпункту 1 пункту 9 розділу VI „Прикінцеві та перехідні положення” Бюджетного кодексу України та пункту 3 Порядку безспірне списання коштів державного бюджету проводиться виключно Державною казначейською службою України за черговістю надходження таких рішень.

На виконання зазначених судових рішень у Законі України „Про Державний бюджет України на 2018 рік” за бюджетною програмою КПКВК 3504040 „Заходи щодо виконання рішень суду, що гарантовані державою”, головним розпорядником за якою є Казначейство, передбачено 500 млн гривень.

Зазначених бюджетних призначень недостатньо для повного погашення заборгованості за вказаними судовими рішеннями.

З урахуванням складності економічної ситуації, обмеженості фінансових ресурсів держави та обов'язковості виконання судових рішень, статтею 19 Закону України „Про Державний бюджет України на 2018 рік” затверджено механізм реструктуризації такої заборгованості.

Зокрема, цією нормою надано право Кабінету Міністрів України у встановленому ним порядку реструктуризувати фактичну заборгованість обсягом до 7 544,6 млн грн за рішеннями судів, виконання яких гарантовано державою, а також рішеннями Європейського суду з прав людини, прийнятими за наслідками розгляду справ проти України, шляхом видачі фінансових казначейських векселів строком обігу до семи років із відстроченням платежів за цією заборгованістю на один рік та відсотковою ставкою 9,3 відсотка річних. Право видачі таких векселів надано органам Державної казначейської служби України.

Вказаний порядок затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 16.09.2015 № 703 „Деякі питання виконання рішень судів, що гарантовані державою, а також рішень Європейського суду з прав людини” (зі змінами).

Таким чином, виконання судових рішень про стягнення коштів, боржниками за якими є визначені статтею 2 Закону № 4901 суб'єкти, може бути урегульовано відповідно до вказаних актів законодавства.

Також зазначаємо, що однією з ознак України як соціальної держави є забезпечення загальносуспільних потреб у сфері соціального захисту за рахунок коштів Державного бюджету України, виходячи з фінансових можливостей держави, яка зобов'язана справедливо і неупереджено розподіляти суспільне багатство між громадянами і територіальними громадами та прагнути до збалансованості бюджету України. При цьому рівень державних гарантій права

на соціальний захист має відповідати Конституції України, а мета і засоби зміни механізму нарахування соціальних виплат та допомог – принципам пропорційності і справедливості (Рішення Конституційного Суду України від 25.01.2012 № 3-рп/2012).

З огляду на те, що за рахунок бюджетних джерел забезпечується соціальний захист широких верств населення країни, серед яких особи, які отримують пенсії та інші види соціальних виплат, передбачення у державному бюджеті видатків на виконання судових рішень провадитиметься на засадах справедливого, неупередженого розподілу суспільного багатства між громадянами та з урахуванням загальносуспільних потреб, необхідності забезпечення прав і свобод людини та гідних умов її життя, виходячи з економічних можливостей держави.

З повагою

Міністр

А. Рева

